

Marek Maciejczak¹
Instytut Nauk Społecznych
Politechniki Warszawskiej

O BLOKU “FILOZOFIA W UCZELNI TECHNICZNEJ”

WPROWADZENIE

Nauki humanistyczne z trudem znajdują miejsce w nowych programach zarządzania nauką. Programy te mają na celu osiągnięcie wymiernych efektów, planowanie działalności badawczej, efektywne wydawanie publicznych środków na naukę. Tymczasem humanistyczna refleksja nie produkuje wiedzy w taki sam sposób, jak czynią to nauki przyrodnicze, techniczne, czy matematyczne. Oddziaływanie humanistów nie realizuje się poprzez wymierną informację, lecz poprzez idee, postawy i style życia. Humanistyka nie przynosi natychmiastowych efektów; jej koncepcje potrzebują więcej czasu, aby zadomowić się w języku i kulturze. Filarem humanistyki była dotąd filozofia, a jedną z najważniejszych dziedzin jej oddziaływania – sądy i odczucia normatywne. Filozofia poszukiwała i proponowała normy ludzkiego poznania i działania, doświadczenia etycznego i doznań estetycznych. Dążyła do opisu świata we wszystkich aspektach, do całościowej prawdy. To dążenie wiązano nieodłącznie z kształtowaniem i doskonaleniem poznającego podmiotu.

Czy to główne zadanie filozofii jest wciąż aktualne? Czym różni się filozofia od nauki? Czy konflikt dwóch postaci myślenia: metody naukowej – wymagającej „bezstronnego” obserwatora oraz filozoficznych procedur odwołujących się między innymi do czysto subiektywnej ludzkiej zdolności, jaką jest intuicja – jest nieusuwalny? Czy filozofia w ogóle jest potrzebna w uczelni technicznej? Jeśli tak, jak należy jej uczyć?

W Politechnice Warszawskiej, na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych, w dniu 5 czerwca 2013, odbyła się konferencja naukowa poświęcona sytuacji filozofii w uczelni technicznej i potrzebie nauczania filozofii w tego typu uczelniach. Konferencja „Filozofia w uczelni technicznej” dała

¹ Adres autora: marmaciejczak@poczta.onet.pl

jasny obraz aktualnej sytuacji filozofii wśród innych nauk, nie tylko w uczelni technicznej. Nasunęła szereg pytań, włącznie z pytaniem o trafność obecnego modelu kształcenia. W bloku zamieszone są zmodyfikowane wersje referatów prezentowanych na tej konferencji.